

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра політології та публічного управління

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
СУЧАСНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «СУЧАСНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ» бакалавра.

Розробник: Любчук В. В., доцент кафедри політології та публічного управління, канд. соц. н., доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Пахолок В. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри політології та публічного управління
протокол № 5 від 21.11.2025 р.

Завідувач кафедри

Бусленко В. В.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5	Спеціальність С2 «Політологія»	Рік навчання: 2-й Семестр: 3-й
ІНДЗ: є		Лекції: 10 год. Практичні (семінарські): 20 год.
	Освітньо-професійна програма «Політологія»	Самостійна робота: 110 год.
	Освітній рівень бакалаврський	Консультації: 10 год. Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Любчук Валентина Василівна.

Науковий ступінь: кандидат соціологічних наук.

Вчене звання: доцент.

Посада: доцент кафедри політології та публічного управління

Контактна інформація: Luymbchuk.Valentyna@vnu.edu.ua

Дні занять: див. електронний розклад <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Сучасні методи аналізу політичних текстів» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня. Він спрямований на вивчення здобувачами вищої освіти політичного тексту, різноманітності його видів, врахуванні творенні та подачі текстів у вітчизняному та зарубіжному просторах, а також у застосуванні методів дослідження політичних текстів, послуговуючись здобутками політології та соціології.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента: формування системних знань теоретичних та методичних аспектів формування, представлення та аналізу сучасних політичних текстів.

Основні завдання вивчення освітнього компонента «Сучасні методи аналізу політичних текстів» спрямовані на засвоєння здобувачами вищої освіти специфіки дослідження політичних текстів у їхній різноманітності, розумінні сучасної політичної лексики, в тому числі жаргонів, сленгів, умінні застосовувати різні методи аналізу політичних текстів

3. Soft skills. Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачам освіти розвинути комунікативні навички (публічних виступів, ведення діалогу), критичне мислення (відрізнити факти від інтерпретацій та обґрунтовувати свої висновки), навички дослідницької роботи (самостійно шукати інформацію, систематизувати її та проводити міні-дослідження з обраної теми), аналітичні здібності, організаційні та навички управління часом, уміння працювати в команді, самостійність та відповідальність.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (семін.)	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Політичний текст як предмет дослідження та рефлексії.						
Тема 1. Політичний текст як предмет дослідження.	15	2	2	10	1	ДС, УО/6
Тема 2. Види політичних текстів.	15	2	2	10	1	ДС, УО/6
Тема 3. Автор та адресат політичного тексту.	13		2	10	1	ДС, УО, РМГ/6
Тема 4. Політичний дискурс і переклад.	13		2	10	1	ДС, УО, Т / 6
Тема 5. Сучасна політична лексика та її застосування у політичних текстах.	13		2	10	1	ДС, УО / 6
Разом за змістовим модулем 1	69	4	10	50	5	30 балів
Змістовий модуль 2. Методи дослідження політичних текстів: методологічні та методичні аспекти.						
Тема 6. Традиційний аналіз та контент-аналіз політичних текстів.	15	2	2	10	1	ДС/6
Тема 7. Ситуаційний аналіз та івент-аналіз у дослідженні політичних текстів.	15	2	2	10	1	ДС, РМГ, УО/6
Тема 8. Когнітивне картування як метод встановлення особливостей політичного мислення суб'єктів політичних процесів.	13		2	10	1	УО, РМГ / 6
Тема 9. Машинний аналіз текстів у сучасній політологічній та соціологічній науці.	18		2	15	1	ДС, УО, РМГ / 6
Тема 10. Сучасні програми аналізу текстів.	20	2	2	15	1	ДС, УО, РМГ / 6
Разом за змістовим модулем 2	81	6	10	60	5	30 бали
Робота на семінарських заняттях						60 балів

							(6 балів x 10 занять)
Активна участь у роботі семінарських занять							6 балів
Відвідування і робота на лекційних заняттях							10 балів
Виконання завдань самостійної роботи							12 балів
ІНДЗ							12 балів
Усього годин/ балів	150	10	20	110	10	100 балів	

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору, УО – усне опитування тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів вищої освіти виконується за керівництва викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота здобувачів включає як повністю самостійне освоєння окремих тем дисципліни, так й опрацювання тем, які розглядаються під час семінарського заняття. Під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти опрацьовуючи навчальну, наукову і довідкову літературу, виконують завдання, що спрямовані на закріплення знань і формування умінь та навичок. Завдяки цьому здобувачі освіти готуються до поточного і проміжного контролю з освітнього компонента.

№ теми	Види, зміст самостійної роботи
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Знайти дефініції поняття «політичний текст» у сучасній зарубіжній та вітчизняній науковій літературі.
2	Керуючись лекційним матеріалом знайти та проаналізувати зразки різних видів політичних текстів.
3	У контексті підготовки до практичного заняття визначити риси авторів політичних текстів та охарактеризувати адресатів сучасних політичних текстів.
4	З’ясувати спільне та відмінне у подачі політичного тексту у вітчизняних та зарубіжних ЗМІ.
5	Проаналізувати особливості сучасної політичної лексики.
6	Визначити специфіку застосування традиційного аналізу документів та методу контент-аналізу.
7	Опрацювати лекційний матеріал та порівняти межі застосування ситуаційного аналізу та івент-аналізу у дослідженні політичних текстів.
8	Когнітивне картування у визначенні авторів вітчизняних та зарубіжних політичних текстів: порівняльний аналіз.
9	Проаналізувати еволюцію підходів до застосування машинного аналізу текстів.
10	Вияснити переваги та недоліки сучасних програм аналізу текстів.

Індивідуальне науково-дослідне завдання:

Обрати зарубіжний або політичний текст у будь-якій формі (друковане, аудіо-, відео-, онлайн формату) та проаналізувати, застосовуючи один із методів аналізу політичних текстів (традиційний, івент-аналіз, когнітивне картування тощо). Представлення результатів або у

вигляді презентації (обсяг до 10 слайдів) або у вигляді друкованого тексту (до 5 сторінок тексту, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал – 1. Поля: ліве – 3 см, верхнє – 2 см, праве – 1,5 см, нижнє – 2 см). Максимальна оцінка – 12 балів. Враховується зміст, структурованість презентації-доповіді, дотримання академічної доброчесності, технічних вимог, вміння представити результати дослідження аудиторії.

IV. Політика оцінювання

У процесі вивчення освітнього компонента «Сучасні методи аналізу політичних текстів» застосовується поточний та підсумковий семестрові форми контролю. Окрім цього, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, що оцінюється відповідною кількістю балів – 12 балів. Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у різних формах: усне опитування, дискусія з приводу актуальних питань семінарського заняття, робота у малих групах, тестування.

При вивченні освітнього компонента зобов'язаний спиратися на конспект лекцій та рекомендовану навчальну, наукову і довідкову літературу. Допускається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання для формування продуктивної дискусії з проблемних питань курсу.

Відвідування занять є обов'язковим. У разі підписання здобувачем вищої освіти індивідуального плану обов'язковим є виконання індивідуальних завдань згідно зі встановленим викладачем графіком. Навчання за індивідуальним графіком може бути організоване за допомогою дистанційних технологій навчання, або в інший спосіб (електронний особистий кабінет здобувача, електронна пошта, доступні аудіокомунікаційні сервіси).

Недопустимими у процесі вивчення освітнього компонента є: пропуски з неповажних причин та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (окрім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності. У разі використання ідей, тверджень, відомостей при виконанні усіх завдань, передбачених силабусом, необхідно у формі посилань вказувати на джерела інформації. Дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права. Дотримуватись положень «Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки».

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважних причин та надав підтверджуючий документ, на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття (усно або у письмовій формі) та добрати ту кількість балів, яку було

визначено на пропущені теми. Пропущені з поважних причин заняття відпрацьовуються у визначений час згідно затвердженого графіка.

Консультації здобувачам вищої освіти надаються: на кафедрі згідно графіку; онлайн через Університетський портал – Office 365, за допомогою Viber чи електронної скриньки (за попередньою домовленістю з викладачем).

Результати навчання, здобуті здобувачем освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації. Порядок та процедура визнання регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки». Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайносвіта, професійні стажування та ін.), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК (але не пізніше початку останнього місяця навчання, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання).

Загалом оцінювання здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки». Максимальну кількість балів (100) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом:

1. Робота на семінарських заняттях (максимум 60 балів – 6 балів x 10 занять).
2. Активна участь у роботі семінарських заняттях (максимум 6 балів).
3. Відвідування і робота на лекційних заняттях (максимум 12 балів).
4. Виконання завдань самостійної роботи (максимум 10 балів).
5. Виконання ІНДЗ (максимум 12 балів).

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи упродовж семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач фіксує у відомості суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Для отримання заліку здобувач освіти має набрати протягом семестру вивчення освітнього компонента не менше 60 балів, якщо набрав менше як 60 балів, то складає залік під

час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Політичний текст як предмет дослідження.
2. Види політичних текстів.
3. Гумор у політичних текстах та його функції.
4. Традиційний аналіз документів як метод аналізу політичних текстів.
5. Історичні етапи становлення машинного аналізу текстів.
6. Поняття «політичний дискурс».
7. Функції політичного дискурсу.
8. Види політичних промов.
9. Політична промова як різновид політичного тексту.
10. Природна мова, її обробка та використання в аналізі документів.
11. Поняття автору політичного тексту.
12. Стилi політичного тексту.
13. Експресивність політичного жаргонізму.
14. Контент-аналіз у дослідженні політичних текстів.
15. Action-analysis як різновид контент-аналізу.
16. Interaction-analysis як різновид контент-аналізу.
17. Когнітивне картування у політичних дослідженнях.
18. Івент-аналіз у політичних дослідженнях.
19. Ситуаційний аналіз у дослідженні політичних текстів.
20. Адресат як складова частина політичного тексту.
21. Маніпуляції у політичних текстах.
22. Засоби вербалізації концептів у політичному дискурсі.
23. Функції MAXQDA у аналізі політичних текстів.
24. Політична реклама та методи її аналізу.
25. Політичний анекдот як предмет аналізу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Болкарьова О. В. Аналіз політичного дискурсу в сучасному українському та англомовному просторі мас-медіа. *Вчені записки ТНУ ім. В. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Том 31 (70). № 1. Ч. 2. С. 20-23
2. Доній Т. Переклад текстів політичного дискурсу: стратегії, виклики, перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 46. Т. 1. С. 143-148
3. Доній Т. Метафоризація політичного тексту: виклики для перекладача та методи вирішення проблеми. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 70. Т. 1. С. 211-216
4. Зарембо К. Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. К.: Віхола. 2023. 224 с.
5. Євсєєв К. Політичний текст як предмет дослідження. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2012. Вип. 2 (58). С. 55-66
6. Іванов О.В. Комп'ютерний контент-аналіз: проблеми та перспективи вирішення. *Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства*. 2009. Вип.15. С. 335-340
7. Інструментарій аналізу політики. Берлін- Київ. 2022. 111с.
8. Лукіна А. І., Беззубова О. О. Лінгвостилістична специфіка політичних текстів. *Молодий вчений*. 2022. № 12 (112). С. 76-79
9. Каліщук Д. М. Концептуальні стилі англомовних політиків (на матеріалі політичного дискурсу Дж. Буша мол., Б. Обама) : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 192 с.
10. Карачун Ю., Третяк О. Англомовний політичний текст як інструмент політичної влади. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 61. Т. 2. С. 130-134
11. Кириченко Р. Типологія задач машинного аналізу текстів у сучасній соціології. *Соціологічні студії*. 2021. № 2 (19). С. 53-62
12. Кривенко С. О. Автор політичного тексту та його роль у політичному дискурсі. *Вісник Дніпропетровського університету*. Політологія. 2015. № 1. С. 90-97

13. Кривенко С. О. Адресат як сукупність умов зрозумілості політичного тексту. *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. 2015. Випуск 7. С. 193–199
14. Круглій О. Політичний жаргон та його особливості (на прикладі текстів англомовних ЗМІ). *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2021. № 1 (9). С. 101-109
15. Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 052 «Політологія» [Електронне видання]. уклад. А. В. Козьмініх ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 80 с.
16. Падалка О.В. Політична промова та її просодичні характеристики. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2012. № 6. С. 66-69
17. Палей Т. А. Ще раз про співвідношення понять «політична мова» і «політичний дискурс». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019. № 39. Том 2. С. 128-131
18. Парахневич А.О. Функції англомовної метафори у політичному тексті. Сучасні тенденції розвитку філології та лінгвістики м. Чернігів, 14- 15 червня 2019 р. 60 с.
19. Романенко О. В. Емпіричні дослідження політичного дискурсу сучасних ЗМК: польський досвід. *Держава і право*. 2012. Вип. 56. С. 655-660
20. Паніотто В. Соціологія в анекдотах. К.: Дух і Літера. 2022. 392 с.
21. Стеблина Н. О. Тексти офіційного політичного дискурсу як індикатор еволюції політичного режиму (на матеріалі промов українських президентів). *Вісник Донецького національного університету Ім. Василя Стуса. Серія Політичні науки*. 2019. № 4. С. 85-95
22. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник. Батаєва К., Іванов В., Коритнікова Н., Костенко Н., Семотюк О., Юзва Л.; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с.
23. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін. за наук. ред. Хоми Н. М. Львів : «Новий Світ-2000», 2015. 396 с.
24. Чорновол-Такаченко О. О. Еволюція та класифікація підходів до вивчення гумору у політичному дискурсі. *Вісник ХНУ*. 2010. № 928. С. 75-79
25. Рафалюк В. В. Особливості політичних текстів про військову агресію РФ проти України. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. 2022. № 12. С. 138-145

Інтернет-сайти з профілю ОК:

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України:
Режим доступу: <https://ipiend.gov.ua/>
2. Український незалежний центр політичних досліджень: Режим доступу:
<https://ucipr.org.ua/ua/>
3. Інститут соціології НАН України: Режим доступу: <https://isnasu.org.ua/>
4. Національний інститут стратегічних досліджень: Режим доступу: <https://niss.gov.ua/>